LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

KAMERMŪZIKA

VELTĪJUMS MŪZĀM

TRIBUTE TO MUSES

2024. gada 7. martā plkst. 19.00 Lielajā ģildē
7 March 2024 at 7 PM at the Great Guild

MATĪSS BUDOVSKIS — aktieris | actor
ANNA GĀGANE — klarnete | clarinet
PĒTERIS TRASUNS — alts | viola
LINDA LEINE — klavieres | piano

LINDA RUDENE — prozas un dramaturģiskās koncepcijas autore | dramaturgy

---

Koncertu finansiāli atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds
The concert is financially supported by the Latvian State Culture Capital Foundation

Skaņu ieraksta Latvijas Radio 3 "Klasika"
Recorded by the Latvian Radio 3 *Klasika*

Koncerta dienā iepazīsties ar programmu šeit:
The programme for tonight's concert is available here:

PROGRAMMA | PROGRAMME

KLĀRA ŠŪMANE (*Clara Schumann*, 1819–1896)
Trīs romances op. 22 (1853) pārlikumā klarnetei un klavierēm | Three Romances op. 22 (1853) arranged for clarinet and piano

I. Andante molto | Ļoti mierīgi
II. Allegretto: Mit zartem Vortrage | Paātri: ar delikātu izteiksmi
III. Leidenschaftlich schnell | Kaismīgi ātri

10′

ĢERĢS KURTĀGS (*György Kurtàg*, 1926)
"Veltījums R. Š." klarnetei, altam un klavierēm (1990) | *Hommage à R. Sch.* for clarinet, viola, and piano (1990)

I. *(merkwurdige Pirouetten des Kapellmeisters Johannes Kreisler)* — Vivo | (kapelmeistara Johannesa Kreislera savādās piruetes) — dzīvi
II. *(E.: der begrenzte Kreis...)* — Molto semplice, piano e legato | (E.: ierobežotais loks) — ļoti vienkārši, lēni un sasaistīti
III. *(...und wieder zuckt es schmerzlich F.* um die Lippen...)* — Feroce, agitato | (un atkal F.* lūpas trīc no mokām) — nikni, nemierīgi
IV. *(Felhö valék, már süt a nap...)* — Calmo, scorrevole | (Es biju mākonis, tagad saule spīd) — mierīgi, plūstoši
V. *In Der Nacht* — Presto | "Naktī" — ļoti ātri
VI. *Abschied (Meister Raro entdeckt Guillaume de Machaut)* — Adagio, poco andante | "Ardievas" (Meistars Raro satiek Gijomu de Mašo) — lēni, mierīgi

12′

ANITA MIEZE (1980)
Somnium klarnetei un klavierēm (2021) | *Somnium* for clarinet and piano (2021)

4′

MAIJA EINFELDE (1939)
"Pirms saules rieta" klarnetei, altam un klavierēm (1994) | *Before the Sunset* for clarinet, viola, and piano (1994)

5′

ĒRIKS EŠENVALDS (1977)
"Taureņi" klarnetei, altam un klavierēm (2024) | *Butterflies* for clarinet, viola, and piano (2024)

Pirmatskaņojums | Premiere
10′

ROBERTS ŠŪMANIS (*Robert Schumann*, 1810–1856)
"Pasaku stāsti" op. 132 klarnetei, altam un klavierēm (1853) | *Märchenerzählungen* for clarinet, viola, and piano op. 132 (1853)

I. *Lebhaft, nicht zu schnell* | Dzīvi, ne pārāk ātri
II. *Lebhaft und sehr markiert* | Dzīvi un ļoti akcentēti
III. *Ruhiges Tempo, mit zartem Ausdruck* | Mierīgi, ar smalku izteiksmi
IV. *Lebhaft, sehr markiert* | Dzīvi, ļoti akcentēti

16′

Kultūras ministrija
VALSTS KULTURKAPITĀLA FONDS
NEIBURGS
Garage demokrātiskā vīna bārs
ir
DELFI
3 Latvijas Radio Klasika
EuroPark
MŪZIKAS SAULE

ŠŪMANES TRĪS ROMANCES

Neskatoties uz vīra veselības problēmām, viņa pāragro nāvi un lielo ģimeni, kas jāizaudzina, Klāra Šūmane realizēja piepildītu koncertpianistes karjeru un savu nospiedumu atstāja kā spilgtākā sava laika skaņrade — sieviete.

Oriģināli vijolei un klavierēm Šūmanes Trīs romances op. 22 komponētas 1853. gadā. Tās veltītas draugam un leģendārajam vijolniekam Jozefam Joahimam, ar kuru Klāra devās kopējā koncerttūrē — opuss atskaņots arī Hanoveres pēdējam karalim Georgam V, kurš esot bijis pilnīgā sajūsmā. Romance ir bijis iemīļots žanrs Šūmanes daiļradē — ar šādu nosaukumu tapis arī viņas op. 3, daļa no op. 5, op. 11 un WoO 28.

"Trīs romances" ir arī viens no pēdējiem Klāras pabeigtajiem darbiem — pēc Roberta nāves viņa pārsvarā nodevās vīra mantojuma saglabāšanai un aktualizēšanai, dodoties koncerttūrēs un rediģējot atstātās kompozīcijas.

KURTĀGA VELTĪJUMS R. Š.

Alekss Ross savā grāmatā "Viss cits ir troksnis" lakoniski un precīzi portretējis daudzus 20. gadsimta skaņražus. Te atrodams neliels ungāru modernista Ģerģa Kurtāga raksturojums: "Arī Kurtāgs teicami pieprata "ne tā, ne šitā" mākslu — viņa mūzika nav ne tradicionāla, ne avangardiska, ne nacionālistiska, ne kosmopolītiska, ne tonāla, ne atonāla. Jebkādi mēģinājumi raksturot Kurtāga skaņdarbus noteikti būs nepilnīgi: tā ir koncentrēta, taču ne blīva, liriska, bet ne salda, tumša, bet ne drūma, klusa, bet ne mierīga."

Kurtāgs savā sešu miniatūru ciklā, kas veltīts Robertam Šūmanim, izvēlējies to pašu instrumentāciju, kas izmantota arī Šūmaņa "Pasaku stāstos". Katra daļa, no kurām pēdējā ir izvērstākā, raksturo kādu Šūmaņa daiļrades tēlu:

Pirmā miniatūra atsaucas uz E. T. A. Hofmaņa izdomātu varoni — neprātīgo kapelmeistaru Kreisleru, kuram par godu Šūmaņa astoņu fantāziju ciklam dots nosaukums "Kreisleriāna". Otrā miniatūra ir īss kanons, kam par pamatu ņemts Kurtāga motīvs no dziesmu cikla "Kafka. Fragmenti" — un iezīmē Eizēbija tēlu — vienu no Šūmaņa alter ego mūzikas kritikā — klusu un sapņainu vēsturnieku un baznīcnieku. Trešā miniatūra veltīta "Eizēbija ekstravertajam kolēģim" Florestānam, kura tēls sakņojas Bēthovena operas "Fidelio" lappusēs. Ceturtās miniatūras nosaukums dots ungāru valodā un ir Atila Jožefa dzejas rinda. Piektā miniatūra ir atsauce uz Šūmaņa op. 12 nr. 5 "Naktī", savukārt pēdējā daļā — Meistars Raro (Roberta un Klāras savienības tēls) satiek 14. gadsimta skaņradi Gijomu de Mašo.

MIEZES *SOMNIUM*

Šveicē dzīvojošās, starptautisku atzinību un pieredzi guvušās latviešu komponistes Anitas Miezes skaņdarbs *Somnium* jeb "Sapnis" veltīts klarnetistei Annai Gāganei, kura to pirmatskaņoja 2021. gada februārī Latvijas Radio 3 "Klasika" koncertā. Par vienu no skaņdarba iedvesmas avotiem kļuvusi 17. gadsimtā radītā astronoma, matemātiķa, rakstnieka un domātāja Johannesa Keplera novele *Somnium*, kas uzskatāms par vienu no pirmajiem zinātniskās fantastikas piemēriem literatūrā. Komponiste par savu darbu stāsta: "*Somnium* sniedz tēlainu aprakstu, kā varētu izskatīties Zeme, raugoties uz to no Mēness. Nenoliedzami, iztēlei ir liela nozīme mūsu ikdienā, tāpēc aicinu klausītāju sapņot!"

EINFELDES *PIRMS SAULES RIETA*

Maija Einfelde latviešu mūzikā arvien bijusi sava ceļa gājēja. Viņas aktīvā radošā darbība ilgst jau sesto gadu desmitu — komponiste bijusi lieciniece daudziem procesiem pasaules mūzikā, kas ietekmējuši arī viņas muzikālās valodas attīstību. Taču visu, kas modē — to komponiste traktējusi savā valodā. Viņas mūzikā skaistais mijas ar skumjo, arī skarbo un ironisko, partitūrās ir klātesošs dzīves sūrums.

1994. gadā tapuši divi trio — *Adagio* vijolei, čellam un ērģelēm un "Pirms saules rieta" klarnetei, altam un klavierēm —, un abi veltīti bijušā dzīvesbiedra Voldemāra Einfelda piemiņai. Komponistes atsauces uz darba rašanās apstākļiem liecina par mirkļa tvērumu un atteikšanos no tradicionāla laiktelpas traktējuma:

"Biju aizbraukusi uz Jaunciema kapiem, kur apglabāts Voldemārs. Klusums un dabas miers uzvēdīja pārdomas, cik dažādi likteņi bijuši tiem, kas te atdusas — bagātie un nabagie, laimes lutekļi un neveiksminieki… Un galu galā viss ir izlīdzinājies. Šādā gaisotnē arī rakstīju savu trio. Domāju, ka tajā jūtams pēdējo saules staru un brūngano zemes toņu vārais siltums. Apzināti vairījos no asiem kontrastiem, tāpēc arī izvēlējos klarneti un altu, kas, manuprāt, ir tembra ziņā radniecīgi instrumenti. Raksturīgās sekundu saskaņas klavierēs rada atbilstošu fonu."

EŠENVALDA TAUREŅI

"Šim jaundarbam ieceri smēlos dabā un arī Imanta Ziedoņa vārdos: "Taureņi ir sekundes. Un taureņu mākonis ir brīvs laiks, un taureņu svaidīšanās ir vienīgā viņu vērtība šai taisnvirziena pasaulē: viņi liecina, ka ceļš ir par taisnu, lai skaisti dzīvotu, un arī upe tek pārāk taisni. Un arī putns ir par nekustīgu debesīs, lai saprastu brīvību."

Savā skaņdarbā taureņus tā arī gleznoju — duetā vai trijatā visai robustā lidojumā riņķojošus vienam ap otru un uz zieda savus spārnus lēni virinošus. Bet Ziedoņa apcerētā brīvība manu iztēli pastāvīgi uzturēja neierobežotos domu lidojumos, tādēļ mūzika šoreiz ir bez sonātiska enkura smaguma.

Vēlējos, lai atskaņojuma laikā uzplauktu arī skanējuma telpiskās nianses, klarnetei un altam pamazām attālinoties vienam no otra. Arī šajā aspektā ziedoniskās brīvības metode nostrādā labi — no sākotnēji frontāla skanējuma trijotnes mūzika pamazām ietiecas suģestējošās trešās dimensijas apcirkņos.

Anna, Pēteris un Linda ir ļoti meistarīgi mūziķi — viņu iztēles horizonts ir tik plašs, ka jau manu nošu pusvārdā viņi skaisti spēja interpretēt visu teikumu; pirmajā mēģinājumā viņiem teicu: "Jums viss skan, ir jādodas uz ierakstu studiju!""

Komponists Ēriks EŠENVALDS

ŠŪMAŅA PASAKU STĀSTI

Pēdējos dzīves gados Roberta Šūmaņa garīgā veselība arvien pasliktinājās. Pārcelšanās un daudzie darba pienākumi Diseldorfā, iespējams, bija slimību saasināšanās vieni no iemesliem. Taču jaunu radošo uzplaiksnījumu deva Johannesa Brāmsa ciemošanās 1853. gada septembrī. Kopā ar Brāmsu un Albertu Dītrihu tapa kopīga, vijolniekam Jozefam Joahimam veltīta Vijolsonāte, savukārt trīs dienu laikā — no 9. līdz 11. oktobrim — Šūmanis rada "Pasaku stāstus", ko veltīja Dītriham. Izdevējam Šūmanis opusu raksturojis kā "kopumā jautru darbu, kas tapis ar vieglu sirdi".

Lai arī Šūmanim nereti patika savas partitūras papildināt ar detalizētu programmu, šeit komponists nenorāda konkrētu sižetu un ļauj vaļu klausītāju iztēlei. Varam vien paturēt prātā, ka tolaik jau bija publicēta liela daļa brāļu Grimmu darbu; savukārt pati pasaka ir viens no 19. gadsimta iemīļotākajiem literārajiem žanriem, kur iedvesmu smēlās arī citu mākslu pārstāvji.

MATĪSS BUDOVSKIS ir viens no savas paaudzes pamanāmākajiem aktieriem, kurš veiksmīgi darbojas arī režijā un dramaturģijā. Kopš 2023. gada — štata aktieris Latvijas Nacionālajā teātrī. Tāpat piedalās izrādēs *Dirty Deal Teatro*, KVADRIFRONS, ESARTE u.c. Vairākkārt nominēts "Spēlmaņu nakts" balvai, tai skaitā divas reizes par veikumu kategorijā "Gada jaunais skatuves mākslinieks" (2022 — par režiju izrādei "Dziesmu svētki" Liepājas teātrī un 2019 — par Zilova lomu izrādē "Medības"). Tāpat "Spēlmaņu nakts" balvai kategorijā "Gada izrāde bērniem un jauniešiem" nominēts par ESARTE un LNSO kopdarbu — objektu izrādi "Otello" (režisors Elmārs Seņkovs). 2018. gadā saņēmis Latvijas Kultūras akadēmijas teātra festivāla "Patriarha rudens" galveno balvu par labāko režiju (izrāde "Dzērājs" pēc H. Falladas romāna motīviem).

Šajā sezonā Budovskis ir Advokāts Paulas Pļavnieces režisētajā izrādē "Nebiju. Nezinu. Neatceros" (KVADRIFRONS), Zemgus, Resnais velns Elmāra Seņkova režisētajā Raiņa/Justīnes Kļavas lugā "Spēlēju, dancoju" (LNT), Kristofers Mārlovs Matīsa Kažas režisētajā izrādē "Maigā vara" (LNT) un Edijs Paulas Pļavnieces režisētajā Klāva Meļļa izrādē "Garderobisti" (LNT). Kopš 2016. gada Budovskis līdz šim ir nospēlējis ap 30 teātra lomu, piedalījies vairākās kinolentēs, no kurām jaunākā — daudzsēriju filma "Asistente" (2023). Savukārt režijā Budovska svaigākais un spilgtākais veikums ir darbs pie Rasas Bugavičutes-Pēces izrādes "Dziesmu svētki" (Liepājas Teātris), kas nominēta "Spēlmaņu nakts" balvai četrās kategorijās; 2023. gadā viņš strādājis arī pie izrādēm "Grieķi" (Liepājas Teātris, režisora asistents) un "Briesmīgi priecīgas lietas" (Klāvs Mellis, Ance Strazda, Valmieras vasaras teātra festivāls). Matīss Budovskis darbojas arī dramaturģijā un ir autors lugai "Grimmi" (Liepājas Teātris), objektu izrādei "Otello" (LNSO un ESARTE), amatieru tekstiem izrādē "Sapnis vasaras naktī" (LNT), lugai "aSAPIENSI" (Valmieras vasaras teātra festivāls un ESARTE).

Budovskis ieguvis humanitāro zinātņu bakalaura grādu mākslās Latvijas Kultūras akadēmijā, savukārt šobrīd studē rakstniecību (maģistra līmenī) Liepājas Universitātē.

Klarnetiste **ANNA GĀGANE** kopš 2019. gada oktobra ir Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra klarnešu grupas koncertmeistara vietniece un darbojas kā mācībspēks Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā. Līdztekus spēlei orķestrī Anna iesaistās dažādos projektos kopā ar *Trio Carmine* un *Trio Fabel*, pirmatskaņo jauno komponistu darbus un regulāri uzstājas kā kamermūziķe un soliste Latvijā, Vācijā, Šveicē un citviet.

Klarnetiste guvusi panākumus vairākos starptautiskos konkursos, tai skaitā bijusi divkārtēja laureāte un speciālās balvas ieguvēja Jurjānu Andreja Starptautiskajā koka pūšaminstrumentu konkursā, saņēmusi Lielo mūzikas balvu 2018 kategorijā "Jaunais mūziķis", kā arī novērtēta ar Šveices izcilības stipendiju.

Anna spēlējusi Liepājas Simfoniskajā orķestrī, Latvijas Nacionālajā simfoniskājā

orķestrī, Sinfonietta Rīga, Lībekas filharmonijas orķestrī, Igaunijas Festivāla orķestrī, Šlēzvigas-Holšteinas Festivāla orķestrī un *Argovia Philharmonic*. Tajos gūtā pieredze devusi iespēju sadarboties ar daudziem starptautiski atzītiem diriģentiem, kuru skaitā ir Nēme Jervi, Pāvo Jervi, Mario Vengazo, Simona Janga un citi.

Anna Gāgane studē maģistrantūrā Bāzeles Mūzikas augstskolā Fransuā Bendas klarnetes spēles klasē. Pirms tam studējusi Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā Gunta Kuzmas klarnetes klasē, Lībekas Mūzikas augstskolā pie Sabīnes Maijeres un Rainera Vēles. Profesionālās iemaņas papildinājusi meistarklasēs pie Hena Halevi, Eduarda Brunnera, Mišela Letjeka, Nikolā Balderū un Fabio di Kāzolas.

PĒTERIS TRASUNS kopš 2018. gada ir LNSO altu grupas koncertmeistara vietnieks. Klavierkvarteta *Quadra* dalībnieks. 2018. gadā ieguvis JVLMA un LMT gada balvu jaunajam mūziķim. Vairāku kameransambļu konkursu laureāts Latvijā un Igaunijā.

Pēteris Trasuns pirmatskaņojis Asijas Ahmetžanovas, Evijas Skuķes, Armanda Aleksandravičus, Annas Ķirses, Oskara Herliņa, Imanta Zemzara un citu Latvijas komponistu kamermūziku un skaņdarbus altam. Sadarbojies ar citvalstu komponistiem Katrīnu Robsoni, Benu Lunnu, Kristupu Bubneli un Hannesu Dufeku, piedaloties šo autoru darbu pirmatskaņojumos. Muzicējis Raiņa jubilejas gada koncertizrādē "Dagdas skiču burtnīcas".

No 2014. līdz 2018. gadam bijis Sinfonieta Rīga altu grupas mūziķis. Spēlējis kvartetā "ReDo". Uzstājies kā solists ar LNSO, Sinfonia Concertante, JVLMA simfonisko orķestri, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas simfonisko orķestri un Valsts akadēmisko kori "Latvija". Ik gadu piedalās Madonas latviešu mūzikas svētkos. Muzicējis festivālā "Arēna", "DeciBels", "Sansusī", "Skaņu mežs". Kopā ar Mati Bekavacu, Gidonu Krēmeru un Georgiju Osokinu uzstājies kamerorķestra *Kremerata Baltica* festivālā.

Pēteris Trasuns absolvējis Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolu (2012) un JVLMA maģistrantūru (2018), kur mācījās Ināras Brīnumas klasē.

LINDA LEINE ir soliste, kamermūziķe un koncertmeistare vokālistiem, kas guvusi panākumus visā Eiropā. Viņas uzstāšanās ir ieskaņotas Latvijas Radio, kā arī zināmākajās Vācijas raidstacijās.

Viņa ir Oskara un Veras Riteru fonda, Alfreda Tepfera fonda, *AD Infinitum* fonda un Klausena-Simona fonda stipendiāte. Kā soliste apbalvota starptautiskajā *Steinway* konkursā Vācijā, savukārt duetā ar dziedātāju ieguvusi 3. vietu konkursā "Francis Šūberts un mūsdienu mūzika" Austrijā. 2016. gadā uzvarējusi 9. starptautiskajā konkursā "Aizliegtā mūzika".

2022. gada septembrī kopā ar soprānu Piu Davilu laidusi klajā albumu *Irgendwo auf der Welt*.

Kopā ar klarnetisti Annu Gāgani un čellistu Kristapu Bergu Leine nodibinājusi *Trio Fabel*, kas bieži sadarbojas ar

jaunajiem komponistiem. Viņa aizraujas ar dažādu mākslas formu mijiedarbību un īsteno projektus, kur mūzika saplūst ar deju un kino. 2022. gadā izdevniecībā "SKANI" ierakstījusi dubultalbumu "Gadalaiki" ar latviešu komponista Georga Pelēča skaņdarbiem, tā iepazīstinot plašāku auditoriju ar pašmāju mūziku.

Ilgu laiku Linda Leine spēlējusi klavierduetā kopā ar Darju Maršiņinu. Plašā koncertdarbība mūziķes ir aizvedusi uz izcilo Berlīnes *Konzerthaus* un dažādiem festivāliem, kuru skaitā arī ievērojamais Šlēsvigas-Holšteinas mūzikas festivāls. Dueta debijas tvarts "Šūberts-Stravinskis-Vasks" nominēts prestižajai *OPUS KLASSIK 2019* balvai. Mākslinieces ir uzstājušās Itālijā, Čehijā, Latvijā un ASV. Sers Andrāšs Šifs uzaicinājis Leines Maršiņinas duetu sadarboties arī Švarcenbergas Šūbertiādes ietvaros.

Linda Leine studējusi Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā pie prof. Arņa Zandmaņa. Izglītību turpinājusi Vācijā, sākotnēji Hamburgas Mūzikas un teātra augstskolā pie profesoriem Liljas Zilberšteinas un Burkharda Keringa, pēc tam Lībekas Mūzikas augstskolā pie prof. Konrāda Elzera. Kopš 2015. gada oktobra Linda Leine skolojusies Rostokas Mūzikas un teātra augstskolā ar savu klavierdueta partneri Darju Maršiņinu.

Dramaturģes **LINDAS RUDENES** darbi kopš 2018. gada ir iestudēti Latvijas Nacionālajā teātrī, Valmieras drāmas teātrī, Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātrī, Dirty Deal Teatro un citur. Viņas radošā darbība trīs reizes nominēta "Spēlmaņu nakts balvai" — 2020. gadā kopā ar teātra grupu KVADRIFRONS par tiešsaistes projektu "24h" kategorijā "Gada notikums digitālajā vidē"; par izrādi "Puscilvēki" kategorijā "Gada izrāde bērniem", kā arī 2023. gadā par izrādi "Trīs sivēntiņi un vilks" kategorijā "Gada izrāde bērniem". Dramaturģes nesenākie veikumi ir "Kā sagaidīt citplanētieti" (VDT), "SIA Ģimenes romāns" (VDT) un "Trīs sivēntiņi un vilks" (MČRKT). Tāpat Rudene veidojusi pasākumu scenārijus un režijas, darbojas pētniecībā un publicistikā. Linda Rudene šobrīd studē doktorantūrā Audiovizuālās mākslas, teātra un laikmetīgās dejas nodaļā Latvijas Kultūras akadēmijā.

CLARA SCHUMANN'S THREE ROMANCES

Despite her husband's health struggles, early demise, and the responsibility of raising a large family, Clara Schumann pursues a fulfilling career as a concert pianist, leaving an indelible mark as the most notable female composer of her era.

Originally composed for violin and piano in 1853, Schumann's Three Romances op. 22 are dedicated to her friend and renowned violinist Joseph Joachim. Together, they enchant the last King of Hanover George V, who is "completely ecstatic" upon hearing them. Romance remains a favoured genre in Clara's oeuvre, evidenced by her op. 3, segments of op. 5, op. 11, and WoO 28.

The Three Romances stand as one of Clara's final completed works. Following Robert's passing, she primarily devotes herself to preserving and promoting her husband's musical legacy, touring, and editing his compositions.

KURTÁG'S *HOMMAGE À R. SCH.*

In his book *The Rest is Noise*, Alex Ross offers concise portraits of numerous 20th century composers, including a brief profile of the Hungarian modernist György Kurtág: "Kurtág, too, was a master of the art of neither-nor — a composer neither traditional nor avant garde, neither nationalist nor cosmopolitan, neither tonal nor atonal. Every attempt at a description of Kurtág's music has to be qualified: it is compressed but not dense, lyrical but not sweet, dark but not dismal, quiet but not calm."

In his suite of six miniatures *Hommage à R. Sch.*, Kurtág employs the same instrumentation as Schumann in his *Fairy Tales*. Each miniature, with the last being the most expansive, delves into one of Schumann's characters:

The first one alludes to E.T.A. Hoffmann's fictional character Kreisler, the mad Kapellmeister and the namesake of Schumann's *Kreisleriana* cycle of eight fantasies. The second miniature, a brief canon based on a motif from Kurtág's song cycle *Kafka-Fragmente*, refers to Eusebius, one of Schumann's musical alter egos: a contemplative and introspective historian and cleric. The third miniature pays homage to Eusebius' extroverted counterpart Florestan, originating in Beethoven's opera *Fidelio*. The fourth miniature, titled in Hungarian, draws from Attila József's poem. The fifth one evokes Schumann's op. 12 no. 5 for piano *In the Night*, while the final and longest miniature portrays Master Raro (symbol of Robert and Clara Schumann's union) encountering the great medieval composer Guillaume de Machaut.

MIEZE'S *SOMNIUM*

Composed by Anita Mieze, a Swiss-based Latvian composer who has gained international recognition and experience, *Somnium* or *Dream* is dedicated to clarinettist Anna Gāgane, who premiered it in February 2021 at a concert on Latvian Radio 3 *Klasika*. Drawing inspiration from Johannes Kepler's 17th-century novel *Somnium*, which is one of the earliest examples of science fiction, Mieze describes her work as follows: "*Somnium* offers an imaginative portrayal of Earth as seen from the Moon. Imagination undeniably plays a vital role in our lives, and I invite listeners to embark on a journey of dreams!"

EINFELDE'S *BEFORE THE SUNSET*

Maija Einfelde has always been a trailblazer in Latvian music. Spanning six decades, her active creative journey has witnessed numerous global music movements that have shaped her unique musical language, interpreting contemporary influences through her own artistic lens. Her compositions blend beauty with melancholy, harshness, and irony, encapsulating life's poignant essence.

In 1994, Einfelde composes two trios — *Adagio* for violin, cello, and organ, and *Before the Sunset* for clarinet, viola, and piano — both dedicated to her late husband Voldemārs Einfelds. Einfelde's personal account of the work's genesis underscores the profundity of the moment and her departure from traditional representations of time and space:

"I visited the Jaunciems cemetery, where Voldemārs is buried. Amidst the tranquillity of nature, I contemplated the diverse fates of those laid to rest here: rich and poor, fortunate and less so... Ultimately, everything finds equilibrium. This sentiment permeated my trio. I sought to capture the warmth of the setting sun and the earth's muted hues. Deliberately avoiding sharp contrasts, I opted for the clarinet and viola, akin in timbre, with the piano's characteristic seconds as a fitting backdrop."

EŠENVALDS' *BUTTERFLIES*

"For this new composition, I drew inspiration from nature and the words of writer Imants Ziedonis: "Butterflies are moments. A butterfly cloud is free time, and butterflies' flutter is their sole value in this straightforward world: they show that life's path is too linear to be lived beautifully, and even the river flows too straight. And even the bird is too still in the sky to comprehend freedom."

In my work, I depict butterflies in duets or trios, in vigorous flight, circling one another and gently flapping their wings on flowers. Ziedonis' contemplation of freedom gave wings to my imagination, liberating my musical expression from the heaviness of a sonata anchor. Spatial nuances of sound flourish as the clarinet and viola gradually move away from one another. In this respect, too, Ziedonis' method of freedom works well, with the music transitioning from an initially frontal triad to an evocative three-dimensional space.

Anna, Pēteris, and Linda are truly skilled musicians — their imaginative horizons are so wide that they were able to interpret entire musical sentences just by hearing the first words of my notes. In our first rehearsal, I told them: "It sounds excellent, you must go to the recording studio!""

Composer Ēriks EŠENVALDS

ROBERT SCHUMANN'S *FAIRY TALES*

In his final years, Robert Schumann's mental well-being declines, possibly exacerbated by the move and numerous commitments in Düsseldorf. However, Johannes Brahms' visit in September 1853 sparks new creative fervour. Schumann, Brahms, and Albert Dietrich collaborate on a violin sonata dedicated to violinist Joseph Joachim. Within three days from 9 to 11 October, Schumann pens *Fairy Tales*, dedicated to Dietrich.

Describing the *Tales* to his publisher as "predominantly cheerful pieces, written with a light heart", Schumann departs from his usual detailed programmatic notes and references to specific fairy tales, allowing listeners' imaginations to roam freely. One can only keep in mind that, at the time, most of the Brothers Grimm's stories are already published and the fairy tale itself is a cherished literary genre in the 19th century, providing inspiration to various arts.

MATĪSS BUDOVSKIS stands out as one of the most notable actors of his generation, with successful ventures in directing and playwriting. Since 2023, he is a permanent staff actor at the Latvian National Theatre in addition to actively participating in productions at Dirty Deal Teatro, KVADRIFRONS, ESARTE, and others. He has received multiple nominations for Latvia's annual theatre award *Spēlmaņu nakts*, including two nominations for Young Stage Artist of the Year: in 2022, for directing the play *Song Festival* at the Liepāja Theatre and, in 2019, for his role as Zilov in the play *Hunting*. In 2018, he was named the best director at the Latvian Academy of Culture's theatre festival *The Autumn of the Patriarch* for *The Drinker* based on the novel by Hans Fallada.

This season, Budovskis takes on diverse roles, portraying the Lawyer in *Wasn't There. Don't Know. Don't Remember* (KVADRIFRONS), Zemgus and the Fat Devil in *I Played, I Danced* by Rainis/Justīne Kļava directed by Elmārs Senkovs (Latvian National Theatre), Christopher Marlowe in *The Soft Power* directed by Matīss Kaža (Latvian National Theatre), and Edijs in *Cloakroom attendants* by Klāvs Mellis directed by Paula Pļavniece (Latvian National Theatre). Since 2016, Budovskis has interpreted around 30 theatre roles and has participated in various film productions, including the recent TV series *The Assistant* (2023). In directing, his notable achievements include work on Rasa Bugavičute-Pēce's *Song Festival* (Liepāja Theatre), nominated for the *Spēlmaņu nakts* award in four categories. In 2023, he also contributed to *The Greeks* (Liepāja Theatre, as assistant director) and *Terribly Happy Things* (Klāvs Mellis, Ance Strazda, Valmiera Summer Theatre Festival).

Also engaging in playwriting, Matīss Budovskis is the author of *Grimm* (Liepāja Theatre), the object theatre play *Othello* (Latgale Embassy GORS), texts for amateur troupe in *Midsummer Night's Dream* (Latvian National Theatre), and the play *a SAPIENSES* (Valmiera Summer Theatre Festival).

Budovskis holds a bachelor of arts degree from the Latvian Academy of Culture and is currently pursuing master's studies in writing at Liepāja University.

Clarinettist **ANNA GĀGANE** is the assistant principal clarinet of the Latvian National Symphony Orchestra since October 2019 and a lecturer at Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music. In addition to her orchestral work, Anna participates in various orchestra and chamber music projects with ensembles such as *Trio Carmine* and *Trio Fabel*. She premieres works by contemporary composers and regularly appears as a chamber musician and soloist in Latvia, Germany, Switzerland, and elsewhere.

She has achieved significant success in several international competitions, including being a two-time laureate and special award winner in the Jurjānu Andrejs International Woodwind

Competition and receiving the Latvian Grand Music Award as the Young Artist of the Year 2018, and she has also been honoured with the Swiss Excellence Scholarship.

Anna has played in the Liepāja SO, LNSO, Sinfonietta Rīga, Lübeck PO, Estonian Festival Orchestra, Schleswig-Holstein Festival Orchestra, and the Argovia Philharmonic. As a member of different orchestras, she has had the opportunity to collaborate with numerous internationally acclaimed conductors, including Neeme Järvi, Paavo Järvi, Mario Venzago, Simone Young, and others.

Anna Gāgane is currently doing her master's at the City of Basel Music Academy in the class of François Benda. She previously studied at Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music with Guntis Kuzma, followed by the Lübeck University of Music with Sabine Meyer and Reiner Wehle. Anna has polished her skills in workshops with Chen Halevi, Eduard Brunner, Michel Lethiec, Nicolas Baldeyrou, and Fabio Di Càsola.

PĒTERIS TRASUNS is the assistant principal viola of the LNSO since 2018. Member of the *Quadra* Piano Quartet. Winner of the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music and LMT annual award for new musicians. Laureate of chamber ensemble competitions in Latvia and Estonia.

Pēteris Trasuns has had the honour to be the first performer of chamber music and compositions for viola written by Asia Ahmetjanova, Evija Skuķe, Armandas Aleksandravičius, Anna Ķirse, Oskars Herliņš, Imants Zemzaris and other Latvian composers. He has collaborated with foreign composers Catherine Robson, Ben Lunn, Kristupas Bubnelis and Hannes Dufek, participating in the first performances of their works. Trasuns performed in the concert show *The Sketch Books of Dagda* in honour of the anniversary of Latvian poet Rainis.

Violist at the Sinfonietta Rīga from 2014 to 2018. Has performed as a soloist together with the LNSO, Sinfonia Concertante, the JVLMA Symphony Orchestra, Emīls Dārziņš Music School Symphony Orchestra and State Choir Latvija. Participates in the Madona Latvian Music Festival every year. Has taken part in the festivals *Arēna*, *DeciBels*, *Sansusī*, and *Skaņu mežs*. Performed at the Kremerata Baltica festival together with Gidon Kremer and Georgijs Osokins.

Pēteris Trasuns graduated from the Emīls Dārziņš Music School (2012) and received his master's degree at the JVLMA (2018), where he studied in the class of Ināra Brīnuma.

LINDA LEINE is an accomplished soloist, chamber musician, and lied accompanist who has garnered success throughout Europe. She has performed for recordings of the Latvian Radio, NDR, WDR, SWR, and BR.

As a pianist, she has been a recipient of scholarships from the Oscar and Vera

Ritter Foundation, the Alfred Toepfer Foundation FVS, the AD Infinitum Foundation, and the Claussen-Simon Foundation. In addition to her achievements as a soloist, including winning the Steinway Förderpreis, she was awarded the 3rd prize in the Liedduo category at the Franz Schubert and the Music of the Modern competition. In 2016, she took the top prize at the 9th International Competition for *Verfemte Musik*.

Together with soprano Pia Davila, Linda Leine is planning several projects for the 2022/23 season. In September 2022, the two musicians released the album *Irgendwo auf der Welt*, featuring humorous songs by persecuted composers.

With clarinetist Anna Gāgane and cellist Kristaps Bergs, she founded the Trio Fabel, which often collaborates with young composers and performs their works. She is passionate about the interplay of different art forms and explores musical projects with dance and film. In 2022, she recorded the double album *Seasons* with works by Latvian composer Georgs Pelēcis for the label SKANI, in order to introduce the music of her homeland to a wider audience.

For a long time, Linda Leine played together with pianist Daria Marshinina as a piano duo. Their extensive concert engagements brought them to prestigious concert halls such as the Konzerthaus Berlin and to festivals such as the Schleswig-Holstein Musikfestival, as well as to many other stages across Europe. They gathered musical inspiration from the piano duo Olha Chipak and Oleksiy Kushnir, as well as from Prof. Andreas Groethuysen, Prof. Jacques Rouvier, and Sir András Schiff. Their debut CD *Schubert-Strawinsky-Vasks* earned the piano duo a nomination for the OPUS KLASSIK 2019 award. With their innovative piano programs, which also incorporate their Russian and Latvian roots, they have performed in Italy, Czech Republic, Latvia, and the United States. Sir András Schiff invited the duo Leine-Marshinina to collaborate as part of the Schubertiade in Schwarzenberg.

Linda Leine studied at the Latvian Jazeps Vitols Music Academy with Prof. Arnis Zandmanis. She continued her studies in Germany, initially with Prof. Lilya Zilberstein and Prof. Burkhard Kehring at the Hamburg University of Music and Theatre. She then studied with Prof. Konrad Elser in the Master's program in solo piano at the Lübeck University of Music. Since October 2015, Linda Leine has studied piano duo with her piano duo partner Daria Marshinina at the Rostock University of Music and Theatre in the class of Prof. Stenzl.

LINDA RUDENE'S works have been staged at the Latvian National Theatre, Valmiera Drama Theatre, Mikhail Chekhov Riga Russian Theatre, Dirty Deal Teatro, and other venues since 2018. Her creative output has been nominated for the Spēlmaņu nakts award three times: in 2020, together with the theatre troupe KVADRIFRONS, for the online project

24h in the category Digital Event of the Year; for Half-People in the category Children's Play of the Year; and in 2023 for Three Piglets and a Wolf in the category Children's Play of the Year. The playwright's most recent works include How to Greet an Alien (Valmiera Drama Theatre), Family Romance, LLC (Valmiera Drama Theatre), and Three Piglets and a Wolf (Mikhail Chekhov Riga Russian Theatre). Rudene has also scripted and directed events, while also being a researcher and publisher of articles. Linda Rudene is currently pursuing her PhD studies in the programme of Audiovisual Arts, Theatre and Contemporary Dance at the Latvian Academy of Culture.

TUVĀKIE KONCERTI

Ceturtdien, 14. martā, plkst. 19.00 Lielajā ģildē

SIMFONISKAIS HITS AR GORAN GORA
KLODS DEBISĪ UN FRANČU IMPRESIONISMS

GORAN GORA — stāstnieks, **ROBERTS RUBĪNS** — režisors,
JĀNIS JOŅEVS — dramaturgs, **KRIŠS SALMANIS** — mākslinieks,
PAULS POIKĀNS — animators, **ORESTS SILABRIEDIS** — satura konsultants

IEVA ŠABLOVSKA — arfa
Diriģents **ŽILJĒNS MASMONDĒ**

PROGRAMMĀ:
Klods DEBISĪ
"Fauna diendusa"
Divas dejas arfai un orķestrim
"Jūra"

Ceturtdien, 21. martā, plkst. 19.00 Lielajā ģildē
Svētdien, 24. martā, plkst. 20.30 Eksanprovansas Lielajā teātrī

LNSO, KAZADESĪ UN MENDELSZONA VIJOLKONCERTS

ANNA AGAFIJA EGHOLMA — vijole
Diriģents **ŽANS KLODS KAZADESĪ**

PROGRAMMĀ:
Fēlikss MENDELSZONS-BARTOLDI Vijolkoncerts miminorā
Nikolajs RIMSKIS-KORSAKOVS "Šeherezade"

Piektdien, 5. aprīlī, plkst. 19.00 Lielajā ģildē
Svētdien, 7. aprīlī, plkst. 18.00 koncertzālē "Latvija"

Pirmdien, 8. aprīlī, plkst. 19.00 Lielajā ģildē PAPILDKONCERTS

LNSO, KORIS "LATVIJA" UN MĀLERA OTRĀ

PERĪNA MADEFA — soprāns
ZANDA ŠVĒDE — mecosoprāns
VALSTS AKADĒMISKAIS KORIS "LATVIJA"
Diriģents **TARMO PELTOKOSKI**

PROGRAMMĀ:
Rihards VĀGNERS Operas "Tristans un Izolde" ievads
Gustavs MĀLERS Otrā simfonija

PIESAKIES
LNSO JAUNUMIEM